

فهرست

۱۹.....	پیشگفتار ناشر.....
۲۱.....	پیشگفتار نویسنده.....
۲۳.....	پیشگفتار نویسنده بر چاپ سوم.....
۲۶.....	درباره نویسنده.....
۲۸.....	پیشگفتار نویسنده برای ترجمه فارسی.....
۳۰.....	مقدمه مترجم.....
۵۱.....	مقدمه دکتر عبدالمجید مصلح.....
۵۵.....	مقدمه دکتر خیرالله سپهوند.....
۵۷.....	مقدمه دکتر سید امیرحسین علوی فر.....
۶۱.....	مقدمه دکتر حامد قدیم.....
۶۵.....	معرفی مترجم.....
۶۷.....	تشکر و قدردانی.....
۶۹.....	برخی نکات کلیدی کتاب.....
۷۱.....	فهرست اشخاص (به ترتیب الفبای انگلیسی).....
۷۵.....	فهرست اماکن (به ترتیب الفبای انگلیسی).....
۷۷.....	بخش اول: بررسی اجمالی دانشنامه‌ای
۷۷.....	۱. انقلاب صنعتی در بریتانیای کبیر و شرایط اولیه در آلمان.....
۷۷.....	ویژگی‌های انقلاب صنعتی.....
۷۹.....	عوامل و مقدمات.....
۷۹.....	پیامدهای اقتصادی.....
۸۰.....	آثار اجتماعی و سیاسی.....
۸۰.....	چهارچوب شرایط در بریتانیای کبیر.....
۸۳.....	نوآوری‌های فناورانه.....

- ۸۴.....رشد اقتصادی در پایان قرن هجدهم میلادی
- ۸۴.....الگوی بریتانیایی
- ۸۵.....دلایل عقب ماندگی آلمان
- ۸۷.....بخش کشاورزی
- ۸۸.....ساختار اجتماعی
- ۸۹.....ظرفیت توسعه آلمان
- ۹۰.....گسترش اقتصاد آلمان
- ۹۰.....نظام فروش و تولید
- ۹۱.....مراحل نخستین صنعتی شدن
- ۹۲.....مراکز صنعتی اولیه
- ۹۴.....مرزهای توسعه در حدود سال ۱۸۰۰
- ۹۴.....تحولات سیاسی
- ۹۵.....اصلاحات کشاورزی و تجارت
- ۹۶.....محاصره قاره‌ای
- ۹۷.....صنایع جدید
- ۹۷.....تجارت خارجی
- ۹۸.....تراز دوران ناپلئون
- ۹۹.....۲. صنعتی شدن آغازین آلمان در سال‌های ۱۸۴۰-۱۸۱۵
- ۹۹.....ویژگی‌های صنعتی شدن آغازین
- ۱۰۱.....رشد جمعیت
- ۱۰۲.....بحران فقر
- ۱۰۳.....جایگاه صنایع دستی
- ۱۰۴.....رشد آهسته سرمایه‌داری صنعتی
- ۱۰۴.....شرایط عمومی نامطلوب
- ۱۰۶.....برتری انگلیسی
- ۱۰۶.....تقاضای ضعیف داخلی
- ۱۰۷.....بحران‌های کشاورزی
- ۱۰۷.....رشد تدریجی اقتصاد

- ۱۰۸.....کشاورزی و صنعتی شدن آغازین
- ۱۰۹.....پیشرفت در بخش کشاورزی
- ۱۰۹.....توسعه بخش سوم
- ۱۱۱.....تولید تجاری با ظرفیت بالا
- ۱۱۳.....عوامل عقب ماندگی آلمان
- ۱۱۵.....بنیاد اتحادیه گمرکی
- ۱۱۶.....آثار اقتصادی اتحادیه گمرکی
- ۱۱۶.....فشار توسعه در حدود سال ۱۸۳۵
- ۱۱۷.....شروع ساخت راه آهن
- ۱۱۸.....۳. مرحله پیشرفت انقلاب صنعتی آلمان در سال های ۱۸۷۳-۱۸۴۵/۵
- ۱۱۸.....نقطه عطف دهه ۱۸۴۰
- ۱۱۸.....بحران های ساختاری و اقتصادی
- ۱۱۹.....پیشرفت صنعتی
- ۱۱۹.....شتاب در ساخت راه آهن
- ۱۲۰.....دستاوردهای ساخت راه آهن
- ۱۲۲.....بخش پیشروی صنایع سنگین
- ۱۲۲.....نخستین چرخه رشد صنعتی
- ۱۲۳.....رکود اقتصادی سال های ۱۸۴۷-۱۸۵۰
- ۱۲۴.....محور توسعه مناطق پیشرو
- ۱۲۴.....تغییر ساختاری دهه ۱۸۵۰
- ۱۲۵.....شرایط اقتصادی جهان
- ۱۲۶.....راهبرد اقتصادی جدید در آلمان
- ۱۲۷.....اهمیت بخش پیشرو در اقتصاد آلمان
- ۱۲۷.....صنعت آهن
- ۱۲۸.....صنعت کالاهای مصرفی
- ۱۲۹.....افزایش قدرت خرید
- ۱۲۹.....بخش سوم
- ۱۳۰.....سال های رونق اقتصادی ۱۸۵۴-۵۶

- بحران جهانی اقتصادی در سال ۱۸۵۷..... ۱۳۰
- توسعه اقتصادی دهه ۱۸۶۰..... ۱۳۲
- رشد پس از سال ۱۸۶۶..... ۱۳۳
- آثار جنگ ۱۸۷۰/۷۱..... ۱۳۴
- رونق اقتصادی سال‌های آغازین..... ۱۳۵
- آغاز انقلاب صنعتی بزرگ در سال ۱۸۷۳..... ۱۳۵
- تراز توسعه در سال ۱۸۷۳..... ۱۳۶
۴. صنعتی شدن پیشرفته و ظهور دولت صنعتی..... ۱۳۷
- توسعه اقتصادی پس از ۱۸۷۳..... ۱۳۷
- رکود شدید؟..... ۱۳۷
- آگاهی از بحران..... ۱۳۸
- مرحله رکود ۱۸۷۳-۱۸۷۹..... ۱۳۹
- چرخه اقتصادی ۱۸۷۹-۱۸۹۹..... ۱۳۹
- صنایع در حال رشد جدید..... ۱۴۰
- انقلاب صنعتی دوم..... ۱۴۱
- صنایع شیمیایی و الکتریکی..... ۱۴۳
- صنایع سنگین و صنایع کالاهای مصرفی..... ۱۴۴
- بنگاه صنعتی بزرگ..... ۱۴۵
- بانک‌های بزرگ..... ۱۴۵
- دولت مداخله..... ۱۴۶
- تغییر ساختاری ۱۸۵۰-۱۹۰۰..... ۱۴۷
- اهمیت اشتغال در بخش ثانویه..... ۱۴۷
- بخش سوم اقتصاد..... ۱۴۸
- افول بخش کشاورزی..... ۱۴۸
- جایگاه آلمان در اقتصاد جهانی..... ۱۴۹
- نابرابری‌های منطقه‌ای..... ۱۴۹
- ماهیت متناقض توسعه صنعتی..... ۱۴۹

بخش دوم: مسائل اساسی و روندهای جدید پژوهش ۱۵۱

۱. انقلاب صنعتی یا صنعتی شدن؟ ۱۵۱
- مسئله اصطلاحات ۱۵۱
- تاریخ اصطلاح «انقلاب صنعتی» ۱۵۱
- اهمیت تاریخی جهانی ۱۵۲
- مناقشه در اصطلاح «انقلاب صنعتی» ۱۵۳
- الگوی رشد مرحله‌ای روستو ۱۵۳
- مدل برخاستن ۱۵۴
- برخاستن در انگلستان ۱۵۵
- ویژگی تکاملی صنعتی شدن ۱۵۵
- افسانه «انقلاب صنعتی»؟ ۱۵۶
- تأکید دوباره بر ویژگی انقلابی صنعتی شدن ۱۵۶
- منطقه و انقلاب صنعتی ۱۵۷
- انقلاب صنعتی در مباحث پژوهشگران آلمانی ۱۵۸
- حمایت از اصطلاح «انقلاب صنعتی» ۱۵۹
- آغاز انقلاب صنعتی ۱۵۹
- آثار انقلاب صنعتی ۱۶۰
۲. عوامل و مقدمات انقلاب صنعتی ۱۶۱
- عوامل انقلاب صنعتی ۱۶۱
- اهمیت تجارت خارجی ۱۶۱
- تغییرات فناوری به عنوان پیش‌ران اصلی ۱۶۲
- سرعت بخشیدن به فرآیندهای رشد بلندمدت ۱۶۲
- امنیت غذایی: یک عامل توصیفی ۱۶۴
- رشد جمعیت ۱۶۴
- گرایش به تفسیر چندعاملی ۱۶۵
- پیشینه طولانی تاریخی ۱۶۵
- الزامات و پیش‌نیازها در پژوهش کوزنتس ۱۶۶

- ۱۶۶..... الگوی عملکرد کشور پیشگام صنعتی
- ۱۶۷..... الگوی کشور پیشرو- دنباله‌رو.....
- ۱۶۷..... ارزیابی مجدد ظرفیت توسعه در آلمان.....
- ۱۶۸..... انقلاب کشاورزی به عنوان یک پیش شرط.....
- ۱۶۹..... انقلاب کشاورزی در آلمان.....
- ۱۶۹..... نظریه‌های هارنیش.....
- ۱۷۰..... نقد نظریه‌های هارنیش.....
- ۱۷۰..... ارتباط با اقتصاد کشاورزی.....
- ۱۷۱..... انگیزه‌های رشد بخش کشاورزی.....
- ۱۷۲..... مورد ویژه زاکسن.....
- ۱۷۲..... در بخش تجاری.....
- ۱۷۳..... مجادلات مربوط به صنعتی شدن آغازین.....
- ۱۷۴..... کارخانه‌ها و توسعه صنعتی.....
- ۱۷۴..... صنایع دستی و صنعتی شدن.....
- ۱۷۵..... استادکاران صنایع دستی در قامت کارآفرینان صنعتی.....
- ۱۷۶..... بخش سوم و صنعتی شدن.....
- ۱۷۶..... تجارت خارجی.....
- ۱۷۷..... وابستگی‌های متقابل اقتصاد داخلی.....
- ۱۷۷..... بازنگری در نظریه کمبود سرمایه.....
- ۱۷۸..... افزایش درآمد و رشد تقاضای داخلی.....
- ۱۷۹..... نقش سرمایه انسانی.....
- ۱۷۹..... پژوهش کارآفرینی.....
- ۱۸۱..... بورژوازی اقتصادی راین - وستفالی.....
- ۱۸۳..... ظرفیت کارآفرینی آلمانی.....
- ۱۸۴..... خاستگاه اجتماعی.....
- ۱۸۴..... ویژگی‌های فرهنگی - اجتماعی.....
- ۱۸۶..... نقش یهودیان.....
- ۱۸۷..... نقش دولت در فرآیند صنعتی شدن آلمان.....

۱۸۷.....	تفاوت با انگلیس.....
۱۸۹.....	بزرگنمایی در راهبرد اقتصادی پروس.....
۱۹۰.....	نقد پژوهش‌های قدیمی‌تر.....
۱۹۱.....	رویکرد حقوق مالکیت.....
۱۹۱.....	تغییر نهادی.....
۱۹۲.....	نقش دولت از دیدگاهی جدید.....
۱۹۳.....	پژوهش فیشر.....
۱۹۳.....	آثار اصلاحات اقتصادی.....
۱۹۴.....	آزادی تجارت.....
۱۹۴.....	اتحادیه گمرکی آلمان.....
۱۹۵.....	راهبرد تعرفه گمرکی.....
۱۹۶.....	محدودیت‌های راهبرد اقتصادی پیشامدرن.....
۱۹۷.....	راهبرد اقتصادی منطقه جنوبی آلمان.....
۱۹۷.....	راهبرد جدید اقتصادی در دهه ۱۸۵۰.....
۱۹۸.....	راهبرد صنعتی پروس.....
۱۹۹.....	صنعتی شدن ایالت‌های مرکزی آلمان.....
۲۰۱.....	توسعه اقتصادی غیرمستقیم.....
۲۰۲.....	راهبرد آموزشی.....
۲۰۲.....	آموزش فنی.....
۲۰۳.....	علوم طبیعی و پیشرفت صنعتی.....
۲۰۳.....	راهبرد زیرساخت.....
۲۰۴.....	راهبرد راه‌آهن در ایالت‌های آلمان.....
۲۰۵.....	ناسیونالیسم اقتصادی.....
۲۰۵.....	اهمیت ساختارهای فدرال.....
۲۰۶.....	۴. فرازوفروودهای انقلاب صنعتی آلمان.....
۲۰۶.....	تاریخ اقتصادی قدیمی آلمان.....
۲۰۷.....	تاریخ اقتصادی مارکسیستی.....
۲۰۸.....	تاریخ اقتصادی آلمان غربی.....

- ۲۰۹..... مطالعات پیشگام بورچارت
- ۲۰۹..... کتاب‌های جامع جدید
- ۲۰۹..... آغاز و افول انقلاب صنعتی
- ۲۱۰..... اهمیت دهه ۱۸۳۰
- ۲۱۰..... برخاستن آلمان
- ۲۱۱..... الگوی تناوبی وهلر و تیلی
- ۲۱۱..... نقد نظریه «انقلاب مضاعف (دوگانه)»
- ۲۱۲..... پژوهش اقتصادی مدرن
- ۲۱۳..... مطالعات پیشگام اشپری
- ۲۱۴..... ارزیابی مجدد فرآیند صنعتی شدن
- ۲۱۴..... بحران‌های اقتصادی بحث‌برانگیز
- ۲۱۵..... رویگردانی از نظریه «رکود بزرگ»
- ۲۱۶..... پژوهش‌های رشد مدرن
- ۲۱۶..... نرخ رشد پیش از سال ۱۸۵۰
- ۲۱۷..... رشد پس از ۱۸۵۰
- ۲۱۷..... افسانه صنعتی شدن سریع
- ۲۱۸..... پویایی رشد اقتصادی آلمان
- ۲۱۸..... جایگاه آلمان در تراز قدرت جهانی
- ۲۱۹..... ۵. منطقه و انقلاب صنعتی از دیدگاهی جدید
- ۲۱۹..... نابرابری‌ها در رشد منطقه‌ای
- ۲۲۰..... دیدگاه‌های پژوهشی پولارد
- ۲۲۰..... پژوهش صنعتی‌سازی منطقه‌ای
- ۲۲۱..... مدل توصیفی کیسوتر
- ۲۲۲..... ساختارهای اقتصادی فضایی
- ۲۲۳..... مقایسه بین منطقه‌ای
- ۲۲۳..... انواع توسعه منطقه‌ای
- ۲۲۴..... تراز پژوهش منطقه‌ای
- ۲۲۵..... منطقه راین - وستفالی

۲۲۵.....	منطقه سار و شلسی علیا.....
۲۲۶.....	منطقه برلین
۲۲۶.....	پادشاهی زاکسن
۲۲۷.....	مناطق جنوب غربی آلمان و هسن
۲۲۷.....	مناطق متأخر
۲۲۸.....	پادشاهی هابسبورگ
۲۲۸.....	مطالعات محلی
۲۲۹.....	۶. بخش‌های پیشروی انقلاب صنعتی
۲۲۹.....	رشد بخش پیشرو
۲۳۰.....	مرحله برخاستن در بخش‌های پیشرو
۲۳۰.....	صنعت نساجی
۲۳۱.....	بخش پیشروی صنایع سنگین
۲۳۱.....	پیامدهای ساخت راه آهن
۲۳۲.....	پژوهش روی صنعت آهن
۲۳۳.....	ساخت ماشین‌آلات
۲۳۳.....	تاریخ فناوری
۲۳۴.....	اهمیت فناوری پیشاصنعتی
۲۳۵.....	علمی شدن فناوری
۲۳۷.....	صنایع شیمیایی
۲۳۹.....	پژوهش‌های تاریخ کسب‌وکار
۲۳۹.....	تأمین مالی صنعتی
۲۳۹.....	نقش بانک‌های بزرگ
۲۴۰.....	انقلاب ارتباطات
۲۴۱.....	تجارت خارجی
۲۴۱.....	۷. تاریخ زیست محیطی و نقد پارادایم پیشرفت
۲۴۱.....	هزینه‌های صنعتی‌سازی
۲۴۲.....	تغییر دیدگاه در دهه ۱۹۷۰
۲۴۳.....	کمبود چوب و گذار انرژی

- ۲۴۴..... مرزهای رشد
- ۲۴۵..... پژوهش زیست محیط تاریخی
- ۲۴۵..... بدبینی و تردیدهای معاصر در خصوص پیشرفت
- ۲۴۶..... مطالعات پیشگام سیفرله
- ۲۴۶..... تصور تغییر یافته از طبیعت
- ۲۴۷..... تاریخ محیط زیست
- ۲۴۷..... آلودگی‌های اولیه محیط زیست
- ۲۴۸..... تعارض‌های زیست‌محیطی
- ۲۴۸..... ارزیابی فناوری
- ۲۴۹..... آگاهی زیست‌محیطی و راهبرد زیست‌محیطی
- ۲۴۹..... دیدگاه جدید در فرآیند صنعتی شدن
- ۲۵۰..... ۸. گرایش‌های پژوهش از سال ۱۹۹۸: ضمیمه چاپ سوم
- ۲۵۰..... صنعتی شدن و جهانی شدن
- ۲۵۱..... پیش‌شرط‌های فرهنگی
- ۲۵۲..... پیش‌شرط‌های اقتصادی
- ۲۵۳..... پژوهش مربوط به کارآفرینان
- ۲۵۳..... زنان و صنعتی شدن
- ۲۵۶..... اقتصاد نهادی
- ۲۵۶..... قانون و انقلاب صنعتی
- ۲۵۷..... راهبرد اقتصادی دولتی
- ۲۵۸..... فرآیند صنعتی شدن
- ۲۵۹..... بحران مالی سال ۱۸۷۳ آلمان
- ۲۵۹..... انقلاب صنعتی دوم
- ۲۵۹..... تاریخچه فناوری
- ۲۶۰..... صنعتی شدن منطقه‌ای
- ۲۶۰..... منطقه سار
- ۲۶۱..... سیلسیای علیا
- ۲۶۲..... اقتصاد اتریش

۲۶۲.....	صنعتی شدن در زاکسن.....
۲۶۴.....	صنعتی شدن در شمال آلمان.....
۲۶۴.....	بحث استاندارد زندگی.....
۲۶۵.....	شناخت و واکنش به صنعتی شدن.....
۲۶۸.....	مراجع کتاب اصلی.....
۲۶۸.....	A. Gedruckte Quellen
۲۷۰.....	B. Literatur
۳۰۲.....	C. Nachtrag 2010:
۳۱۰.....	مراجع یادداشتهای تکمیلی و پانویسهای ترجمه.....

پیشگفتار ناشر

دانشنامه تاریخ آلمان ابزار کاری برای طیف گسترده‌ای از مخاطبین، از متخصصین تاریخ گرفته تا دانشجویان، معلمان تاریخ، افراد از رشته‌های مرتبط و خوانندگان علاقه‌مند است که به کمک آن می‌توانند دانش و تحقیقات موجود از حوزه‌های متنوع تاریخ آلمان را دریافت و اطلاعات خود را بالا ببرند. از این رو باید تاریخ را با معنی و محتوای جامع و کامل فهمید: تاریخ جامعه، اقتصاد و کشور و در روابط داخلی و خارجی اهمیت بالایی دارد، به همان اندازه که تاریخ مذهب و کلیسا، فرهنگ، محیط زندگی و طرز فکر و روحیات اهمیت دارند.

این درک جامع از تاریخ همیشه باید شامل فرآیندها و گرایش‌هایی با ماهیت سکولار باشد که از مرزهای ملی و دولتی فراتر می‌رود و با تعریفی عملگرایانه از اصطلاح «تاریخ آلمان» مطابقت دارد. این رویکرد بسیار آگاهانه به سمت مفهوم و تعریف معاصر از این اصطلاح است. در عین حال، آن را از عقب ماندگی تاریخی برنامه‌ای که به طور پیوسته و مکرر در طول یک قرن و نیم گذشته با آن همراه بوده است، رها می‌سازد. ابهامات و مشکلات مرتبط با این موضوع، به ویژه با توجه به مقایسه بین دو دوره تاریخی و معاصر، تناسبی با مشکلات مربوط به تلاش برای تعریف این واژه در طول زمان ندارد و می‌تواند ماهیت کم‌وبیش دلخواه داشته باشد. البته این بدان معنا نیست که می‌توان اصطلاح «تاریخ آلمان» را بدون تأمل و اندیشه استفاده کرد. بلکه یکی از وظایف هر مجلد، تعیین دقیق محدوده جغرافیایی هر موضوع است.

این مجموعه در پایان به حدود یکصد جلد با طرح کلی و ساختار یکسان خواهد رسید و به صورت یک سری کامل با محدوده موضوعی مشخص در هر جلد، پاسخگوی نیازهای کاربران در حوزه‌های مختلف خواهد بود. رسیدن به این هدف که نیازمند تمرکز کامل است، ما را وادار می‌کند که این پروژه را با تمرکز ویژه‌ای انجام دهیم و خود را به ویژه در بخش توصیفی به فرآیندها و تحولات اصلی و محوری خاص و دانش موجود را در یک قلمروی بسیار محدود خلاصه کنیم. پس از آن به ارائه و بحث در مورد جایگاه پژوهش و یک کتابشناسی ساختار یافته مربوط به موضوع می‌پردازیم. همچنین، ضمن تأکید بر ساختارمندی محتوای مجموعه، بر هماهنگی مجلدات مجزا با

یکدیگر، هم از نظر موضوع و هم با توجه به موضوعات کلی، تأکید ویژه‌ای شده است. مجموعه‌های مجزا با زمینه خاص مورد علاقه کاربر را می‌توان از کار کامل استخراج نمود. اما صرفنظر از این، هر جلد از این مجموعه یک واحد مستقل با مسئولیت شخصی نویسنده آن جلد و صرفنظر از زمان انتشار، کاملاً مستقل از مجلدات نزدیک و مرتبط خواهد بود.

لوتار گال